

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Feloldás szerkesztő és leptulajdonosa

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓNYIVAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A szó és az írás.

Verba volant, scripta manent. Magyarul: a szó elröpül, az írás megmarad. Meg a czudar és kellemetlen galibákat okoz.

Ki tudná megmondani, hogy született s mikor ez a bölcs mondás? Talán amikor a római cirkuszt építették, vagy a nagy vízvezetékét, vagy éppen a híres csatornákat, az egyik vállalkozó gseftelt valamelyik konzullal. Vagy mikor élelmet kellett szállítani a Kártágóba induló seregnek, panamázt az aedilis, vagy valamely nevezetes perben a prétor. És az erről szóló írás nyilvánosságra került és rövid uton kitették a szűrét a konzul urnak, az aedilisanak, a prétorinak? Valami ilyen kellett, hogy legyen a dologban és a keservesen pörül járt áldozat filozofiai magaslatra emelkedve megtoldotta az emberi gyakorlati morálnak kátóját egy bölcs mondással: a szó elröpül, az írás megmarad.

Okos ember nem is adja el

magát oly könnyen egy pár sor irással, hogy kötelet fonjanak belőle a nyakába később. Még a királyok is a legnagyobb titkokat külön követeknek eleven szájára bízzák. — Sokszor lát az ember maga-magában nem bizó, tapasztalt hivatalnokot, óvatos bírót, aki nemcsak leveleket nem irogat, hanem még tanuk nélkül nem is igen szívesen érintkezik ügyesbajos felekkel, prókátorral, nehogy a mindig éber gyanu hozzáférjen és kikezdje.

A huszadik századnak praktikus gyermeke méltán bámul el azon a naivságon, ha egy kuriai bíró levélben igéri meg, hogy ötszáz forintoknak ellenében *megfelelő* igazságot fog szolgáltatni, vagy ha egy főispán sürgős kölcsöneinek lebonyolítását közvállalatok létesítésével hozza szerves kapcsolatba. Micsoda járatlanság ez? Eső után köpönyeg az a védekezés aztán, hogy pert akasztunk a leveleket közreadó harzadik személy nyakába: levéltitok megsértése miatt, vagy elpanasz-

kodunk a nagy nyilvánosságnak, hogy indiszkréció útján kerültek a bizalmas levelek nyilvánosságra.

Levéltitok ide, levéltitok oda, indiszkréció erre, indiszkréció arra. Nem az a kérdés. Hanem az, hogy mi volt az írásban. Jól jegyezze ezt meg magának minden ember és záros határidő alatt szerezzze vissza kellemetlen leveleit.

Ezzel a figyelmeztetéssel tartoztunk gyöngé embertársainknak, akik bizonyára vannak egynéhányan. Ezek a gyarló emberek vonják le a tanulságot és szivleljék meg a latin közmondást: az írás megmarad. Minélfogva kicsiny ügyleteiket kössék élőlőszóval. — Gyanus ugyan ez a morál. Hasonlatos az Aesopus rókájának moráljához. De opportunus századunkba való.

Ám, akinek jelleme nemes és szilárd s akinek lelke magasabbra vágyik, azok számára nem való a latin közmondás. Azok írják meg bátran, amit cselekesznek, azok ne bánják, ha szavaiknak mara-

Mit busulsz, kenyeres . . .

Mit busulsz, kenyeres,
Mikor semmid sincsen?
Mindennel megáldott
A jószágos Isten.

Elpusztult a házad?
Nem kell zsindelyezni —
Erdőszél, bokoralj;
Szállás valamennyi.

Megdöglött a lovad?
Hát mi nem mulandó?
Most legalább nem kell
Se abrak, se patkó.

Üres a tarsolyod?
Nem húzza le vállad!
Szalonnád ösztövére?
Zsíros a dolmányod!

Minden sűrű gondtól
Megmentett az Isten —
Ne busulj kenyeres,
Mikor semmid sincsen.

Endrődi Sándor.

A halál torkában.

Irta: E. A. Halpin.

(Vége.)

A közönség iamét egészen megtöltötte a nagy termet. Brüer nyugodt volt, mint mindig, és ördögi mosoly ült az arczán. Amikor befődte a koporsót, szelíd, hiszélő hangon szólott hozzám, ami kissé meghatott:

— Ha Milly el is ment, de ön itt maradt nálam!

A földél ráborult és én figyelmesen hallgattam Brüer mikor húzza ki a kardot hüvelyéből, ami egyuttal jel volt arra, hogy biztonságba helyeznem magam.

Végre megcsörrent a kard s rendes szokás szerint jobb karommal nekidültem a koporsó oldalának, hogy azt kifeszítsem. De mi az? A deszka nem mozdul. Egyre erősebben nyomtam a koporsó falát, de az még mindig nem engedett. Mintha a távolból elhaló hang hatolt volna be hozzám, olyannak hallám a varázsló szavát:

Az egész csak néhány pillanat műve volt, de előttem úgy tűnt föl, mintha kinjaim az örökkévalóságig tartanának.

Valami különös zivaj ütötte meg fületem. Mintha távoli dübörgés zaját hallottam volna, a mely közelebből mind iszo-

nyatosabban hangzott! Mintha ezer és ezer ember lábaival toporzékolt volna! . . .

A kard ruhámon is keresztül hatolt már — befuródott a testembe — mind lejjebb, mind méjebbrel!

Tüzes csóvák lobogtak a szemeim előtt, amelyek megsemmisüléssel fenyegettek. Aztán vége volt mindennek.

S mégis életben maradtam, amit egyedül az én kedves feleségemnek köszönhetek, aki idejekorán megmentett a halál torkából.

Hogy ugyanis elkerülje a Brüerrel való találkozást, a bűvész rekvizitumait közvetlenül az előadás megkezdése után hozta el a pódium melletti kis szobába. Ekkor észrevette, hogy a kis rézkulcs, — amelylyel a bűvész a koporsón levő titkos zárt szokta kinyitni, hogy annak oldalfata mozgatható legyen — ott csüng a falon. Balsejtelem sugta neki, hogy Brüer valami rosszban törheti a fejét és kétségbeesett kiabálással az emelvényre rohant. Az oda-tódult közönségnek csak nagy nehezen sikerült az őrzőgő varázslót gyilkos mutatványában megakadályozni.

Hat hétig feküdtem a kórházban és hogy felgyógyultam, az orvosokat is csodálkozással töltötte el. S a mikor Millyvel az oltár előtt állottam, a jeggyűrűt csak a balkezemmel húzhattam az ujjára.

dandóságot kölesönöz a betű, azok ne indítsanak pert levéltitok megsértése miatt és ne panaszkodjanak indiszkréció miatt. Mert a lényeges egy becsületes embernél csak az, hogy levelezését és beszédét tisztesség dolgában ne kelljen, hogy féltse sem a kémetől, sem a tolvajoktól, sem a bosszúállóktól, hanem írjon, beszéljen és cselekedjék mindig úgy, hogy azért helyt is állhasson.

A bosnyák vasutak megnyitása.

— Távirati tudósítás. —

Ragusa, jul. 16.

Reggel 6 órakor indult el Mosztárból a virággal díszített gőzmozdony az első vonattal a gabela-huni új vonalon. Hun, ahonnan egy szárnyvonal ágazik el Trebinje felé, a gabela-jeleniczi vonalnak egyik állomása. Gabelától Trebinyéig a Karszt kiömlen sziklái között vezet az út. A technikának óriási munkát kellett itt végeznie. Szinte hihetetlen, milyen akadályokkal kellett itt megküzdeni. Sehol egy csöpp víz ebben az utatlan vadonban, úgy, hogy mielőtt hozzáfogtak a vasutépítéshez, előbb víztartókat kellett készíteni. Így kellett előteremteni minden vödör vizet, ami a vakolathoz kellett. Utak sehol sincsenek ezen a zord vidéken. A teherhordó állatok számára utakat kellett vájni a sziklák között, hogy a vasutépítéshez szükséges anyagokat szállíthassák. Mindazonáltal az építési költség nem volt több 140.000 koronánál kilométerenként. Ugyanannyi lett volna a költség sik területen is. A bosnyák országos kormány saját szálájára épített.

— Értelemmel kellett pótolnunk — jegyezte meg mosolyogva Kállay miniszter — ami tőkében hiányzott.

Nagy érdemeket szerzett a nagyszerű pályatest kiépítése körül Six osztályfőnök, Passini udvari tanácsos és Rauch építészeti tanácsos. Az első vonat megjelenése hatalmas benyomást tett az elhagyatott vidék lakosságára. Messze földről nagy néptömegek sereglettek össze az állomáshoz, mert legnagyobb részük még soha életében nem látott gőzmozdonyt. Mindenütt harangzúgással, mozdírdörögéssel és az öröm egyéb jeleivel fogadták a vonatot. Ahol nincs veterán vagy tüzoltó zenekar, kijöttek a guzslárok, hogy dudájuk népies hangjaival fogadják a vonatot. A pályaudvaron sorfalat álló emberek hatalmas, marciális alakok, akik mereven, nyugodt daczal a szemükben állnak ott. Ki hinné, hogy ezek az erőteljes, duzzadó, energikus tekintetű férfiak évtizedeken át török járom alá hajtották kemény nyakukat?

Hatodfél órai ut után Trebinyébe érkezett a vonat, ahol a pályaudvaron a Degenfeld-Schönburg gróf nevét viselő 83. gyalogezrednek egy díszcsapata, megannyi szombathelyi magyar fiu foglalt állást. A vendégek fogadására Csánády vezérőrnagy jelent meg törzskarával. A vendégek gallyakkal és zászlókkal díszített diadalkaput állítottak be a városba. Tribinje valóságos sziklaerőd. A házakon sok magyar és osztrák zászló leng. Sok piros-sárga zászlót is láthatni és nem hiányzik a mohamedánok zöld lobogója sem. A díszlakomán Kállay miniszter bosnyák nyelven a következő pohárköszöntőt mondotta:

— Mindig boldognak érzem magam, ha ebbe a kicsiny, de erre a vidékre nézve

nagy jelentőségű városba jöhetnek. Ma kiváló vendégek társaságában jöttem ide. Ünnepies, mondhatom, lelkes fogadtatásban részesítettetek bennünket és ebben bizonyosságát látom annak, hogy megértettétek, milyen nagy fontossága van ennek az új vasutnak Trebinyére és mivelhogy érzelmeink és tekintetünk minden egyes alkalommal a mindnyájuktól tisztelt uralkodó felelős személye felé fordul, aki nagy szívében szeretettel gondoskodik a jogára alatt élő összes népekről, ez alkalommal is lelkesen öltöztük Ferencz József császár és király ő felségét. Zsivió!

Ezer eg ezer torok döngő zsivója remegtette meg a levegőt a miniszter beszéde után.

Appel báró országos főnök a következő pohárköszöntőt mondotta:

— A mai ünnep, a mint Kállay miniszter ur ő excellenciája az imént kiemelte a katonai és kulturpolitikai szempontból egyaránt nagyfontosságú vasut szerencsés befejezésének szél, a mely vasut monarchiánkat összeköti Dél-Dalmáciának eddig csaknem teljesen elszigetelt partjaival, a fontos partvidék áldására. Hogy ez a monarchia nagy hatalmi érdekeit és a világgazdaságot szolgáló vasuti összeköttetés a megszállott területen át jött létre, azt ő osztrák és apostoli királyi felsége kegyessége után első sorban Kállay közös pénzügyminiszter ur ő excellenciája előrelátó, fáradságtalan gondoskodásának köszönhetjük, a ki ezt a nagy művet minden erejével előmozdította, azután a két kormány hathatós támogatásának, amelyek ma nagy örömről három kiválóan tisztelt miniszterükkel képviseltek magukat körünkben. A bosznia-hercegovinai országos kormányzat nevében van szerencsém legbensőbb hálafejezést adni azzal a kiáltással: Éljen a két kormány, a mely bennünket olyan hatalmas támogatással éljenek tisztelt tagjai! Éljen Kállay ur ő excellenciája, Bosznia és Hercegovina ügyeinek legfőbb intézője!

Az országos főnök beszédét lelkes zsivózás és éljenzés követte.

A lakoma után a miniszterek kimentek a környékbeli réten tartott népiünnepre és nagy érdeklődéssel nézték az érdekes látványosságot, amelynek középpontja a nemzeti tánc volt. Azután a társaság visszatért Uszkoplyéba, a hol találkoztak a Raguzából érkezett bécsi vendégekkel. Uszkoplyében volt ugyanis a bosznia-hercegovinai területen át Dalmáciába menő vonalnak a megnyitása. Ott volt Witte vasszeminiszter, Spaun tengerügyminiszter, David helytartó, Guttenberg volt vasutminiszter, Marcellus püspök és sok más előkelőség.

A pályaudvar előtti szabad térségen Kállay miniszter mosolyogó hangon bosnyák nyelven a következőket mondotta:

— Elkészült ima a nagy mű, a melyet harmaadfél éve megkezdtünk, elkészült a vasut, a mely Bosznia és Hercegovina déli részét összeköti a monarchia keleti részével. Boldog vagyok, hogy nekem jutott a megtisztelő feladat, hogy a bosznia-hercegovinai vasutat megnyitottam nyilvánítsam és a közfoglalomnak átadjam. — Legkegyelmesebb Urunk, Ferencz József császár és király soká éljen!

Szünni nem akaró lelkes éljenzés reszkettette meg a levegőt és a társaság visszatért Raguzába.

Szegény képviselőjelöltek.

A Tüzoltó Közlöny legújabb száma közli a következő sorokat:

Bajtársak! Csak olyan képviselője-

löltre adjuk szavazatunkat, ki a tűzen-dészeti törvény megalkotását és a tűzbiztosító társaságok megadóztatását programjába veszi.

Ismeretes az agráriusok országos akciója, amelyben a különböző pártállású jelöltek az ő törekvéseiknek igyekeznek megnyerni.

Ismeretes a köztisztviselők országos mozgalma, amelylyel a képviselőjelöltek arra akarják szorítani, hogy kötelezzék magukat a tisztviselők kiválmainak pártolására. Ismeretlen frrásból ugynevezett hólapdás szervezkedés indult meg ebben az irányban.

A szocialisták az általános választási jognak a programba való felvételét követelik a jelöltektől, már tudniillik ott, ahol a követelésre módjuk is van.

Hallottunk valamit valami *kisiparos* agitációról is.

És most jönnek a *tüzoltók*. Hátha még az augusztusban tartandó országos dalársgyűlés is felállít politikai követeléseket.

Szegény képviselőjelöltek!

VIDEK

Sertéspusztulás. Hosszupályiból írja tudósítónk, hogy ott valami járvány nagy pusztítást okoz a sertésállományban. Az állatok torok összedagad megfullasztja a sertéseket. A kár már eddig is igen tetemes, a hatóság megtette a szükséges intézkedéseket a veszély elfojtására.

Az aratás eredménye az Érmelléken. Mint az Érmellékről jelentik, az aratás már nagyban halad előre. A termés eredménye átlag elég kedvezőnek mondható. Különösen sűrűk a buza keresztek. Már több helyen próba cséplést is tartottak s hat mázsa magot adott ki holdankint, ahol a termés gyengének mutatkozott. Általában az idei eredmény az Érmelléken sokkal kielégítőbb. Igen szép a burgondi-répa s leggyengébb az árpatermés.

Öregasszony mint éjjeli őr. Doboka község lakói a rájuk nehezedező közérdekű terhek megosztásában annyira igazságosan járnak el, hogy még az asszonyok sem vonhatják ki magukat egyik többé-kevésbé felelősséggel járó funkció alól. Az éjjeli őri szolgálatot is a község lakói felváltva sorrendben teljesítik és ebben a terhes szolgálatukban segítségükre vannak az asszonyok. A duna-szekesdi esendő-őrőjárat előtt a legutóbbi napokban egy hetvenéves asszony jelentkezett egész szabályszerűen, mint éjjeli őr.

Érdekes lelet birtokába jutott Erdős Gábor hajduböszörményi gazda tanyáján Nagy Mihály, aki a téglakészítéshez a partot szaggatta. Amint dolgozott, a leomlott földből három kis fazék omlott ki, két fazék egyfűlű, egy pedig kétfűlű, mindenik agyagból kitűnően kialakítva. Éppen olyanok kiceiben, mint a lakodalmi nagy főzőfazékak. — A két kis fazék egy egy deczis, a kétfűlű pedig ötdeczis lehet. Kicsitt ezek-

kel a kis fazekakkal a föld közül több karperecszerű réz is, némelyek 3—4-szeres karkerecsben. E rézdarabok súlya egy kilónyi lehet. Volt a leletben 90—100 szem gyöngy is, 4—5 szemenként összeragasztva.

Villámcsapás a táncz helyen.

— Saját tudósítónktól.

Megrendítő szerencsétlenség történt vasárnap délután Hódoson. Már a déli-
előtti órákban a roppant hőségéből következtetési lehetett, hogy vihar keletkezik, ami délután 5 óra tájban nagy szélvész és villámcsapások közt meg is érkezett. A vihart megelőző villámcsapásoknak áldozatai is lettek. Vasárnap délután lévén, a fiatalság táncmulatságot tartott a községi nagy kocsmáudvarán.

A mulatozó fiatalság a vihar elől a kocsmáudvarán lévő „kocsiállás” alá menekült s ott várták a vihar lecsendesülését. Amint ott félszer alatt összezsúfolva szorongtak, egy hatalmas tüzsugár lecsapott a félszerbe, keresztülütötte a tetőt. Hankó Ágnes, Piriczki Mária és Otyán Antal odaváló leányokat és legényt nyomban agyonsújtotta a villám, ezenkívül többeket súlyosan megsebesített. Egy Ábrahám Anna nevű leánynak a villámcsapás óta az egész baloldala érzéketlen maradt; egy másik leánynak az egyik karja és lába béna maradt, többen pedig a nagy légnyomás következtében elájultak és csak hosszas élesztgetés után tértek eszméletre.

A veszélyt fokozta még az a körülmény is, hogy a félszer, melybe a villám becsapott, — kigyuladt és az alatta lévő a nagy jégverés miatt, mely galambtojás nagyságban hullott, — nem tudtak menekülni. Szerencsére a zápor eloltotta a tüzet s a vihar elmúltával elszállították a három halottat és a súlyosan sérülteket. A veszedelem iszonyu rémületet idézett elő.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A talált pénz miatt. Nagy szerencse érte Grósz Albertet utazás közben. Csak hogy a szerencséje miatt a büntető bíróság elé is került. Utazás közben, mikor Debreczenben kiszállt, egy jól megtömött pénztárcát talált a harmad osztályú szakaszban. Grósz Albert zsebre vágta az erszényt és csak mikor haza ért, akkor vizsgálta meg annak tartalmát. Elképedt mikor 1300 forintot talált abban. Nem tudta, mit tevő legyen a sok pénzzel. Elhatározta, hogy egyet alszik előbb és csak azután fog határozni. Álmából csendörök költötték fel, akik az elveszett pénzt nyomozni jöttek. Grósz előbb tagadta, hogy pénzt talált, de a motozások azt megtalálták. A törvényszék elítélte Grósz Albertet lopás miatt 1 napi fogházra

és 30 korona pénzbírságra. Az ítélőtábla tegnap megtartott felebbviteli tárgyaláson az első bíróság ítéletét megváltoztatta és felmentő ítéletet hozott. A felmentő ítélet indokolása az volt, hogy Grósz Albertet álmából költötték fel és előbb tagadását féldalomban tehette. Grósz Albert védelmét a táblán dr. Nyiri Ernő teljesítette.

§ Támadás a vasuti állomáson. Mult év október 30-án történt, hogy Glantius Béla családjával a debreczeni állomásnál elutazóban volt. Glantius, mielőtt a beszállásra engedély adatott volna, a vasuti szabályzat szerint, tiltott területen foglalt helyet, mialatt a vonatok kizlekedtek. Kiss Pál kapus udvariasan távozásra szólította fel. Glantius vonakodott engedelmessé válni és ismételt felhívásra tettelegességgel válaszolt. Emiatt a szolnoki fogházból — hol más bűnügyből kifolyólag vizsgálati fogságban van, — átkísérték Glantius Bélát a debreczeni törvényszékhez. A tegnapi fő-tárgyaláson dr. Oláh Miklós elnökle mellett, hatóság elleni erőszakért 8 napi fogházra, tósti épesség elleni kihágásért 10 korona pénzbírságra ítélték. Dr. Löfkovits Márton védő az ítéletben megnyugodott.

Akik a osillagot is letagadják.

— Törvényszéki tárgyalás. —

Debreczen, július 16.

Érdekes alakok felett ítélkezett a napokban a debreczeni törvényszék.

Siteri János és Asztalos Imre monostor-pályi lakosok ezek, akik összelopkodtak a debreczeni tanyák között igen sok apró jószágot. A lopásokat a legnagyobb vakmerőséggel követték el.

A két többször büntetett alak a rendőrségnél és vizsgálóbírósnál minden tolvajlást bevallott de a törvényszéknél alhatatosan tagadtak.

Dr. Szeőke István elnök keresztkérdései néha egy-egy pillanatra zavarba hozták a vádlottakat és azok elszólt k magukat, de ezen hirtelen úgy segítettek, hogy még azt is letagadták, amit a tárgyaláson mondtak.

Tagadásuk azonban nem vezetett eredményre, mert Asztalos Imre felesége, a ki be volt avatva a dologba és orgazdaságért szintén vád alatt állott — mindent rájuk vallott.

Érdekes volt a tárgyaláson Asztalos és feleségének a szembesítése. Asztalos mindenáron igyekezett feleségét tájékoztatni a felől, hogy ő miként vallott, de ez sehogys sikerült.

A törvényszék méltó büntetést szabott a megátalkodott és javithatatlan bűnösökre: Siteri Jánost 3 évi fegyházra, Asztalos Imrét egy évi börtönre és Asztalos Imréné 14 napi fogházra ítélte.

SZÍNHÁZ.

Amit az erdő mesél. Géczy István népszínművének előadására serényen ké-

szülnek a műkedvelők. Az előadást maga a szerző rendezi s a próbákön nagy gonddal oktatja a szereplőket, úgy, hogy ezzel az előadással egy igazán élvezetes színházi estét szerezzen a közönségnek. Az előadást augusztus hó első hetében, a Margit-fürdő dísztermében fogják megtartani.

A színházi ruhatár. A színháznál most apróbb munkák vannak folyamatban, de a színházi szűk ruhatárak rég óhajtott átalakítása, vagyis inkább kibővítéséről nem történik gondoskodás. A mult színiévad elején gyakran felhangzott panaszok után a színházbizottság rendelkezett is a ruhatár kibővítésére nézve, csak hogy akkor a kiküldött bizottság tervezete alapján a színházi előadások miatt nem lehetett a munkálatokat megkezdeni. Most azonban, mikor szünet van s az ilyen átalakítási munkálatot zavartalanul végre lehet lájtani, nem gondol a közönség óhajára s a bizottsági határozatra senki. Pedig akiknek módjukban van a munkálatok végrehajtását elrendelni, igazán hálára köteleznék a színházba járó közönséget, ha a mostani szünetet felhasználnák s a jövő színiévadra már nagyobb és kényelmesebb ruhatárral lepnék meg a közönséget.

Műkedvelő előadás katonazenekarral.

Műkedvelő ifjak, — mint jeleztük — július 28-án Angyal Bandi című népszínművet akarták előadni. Mivel azonban a katonazenekar a jelzett napon nem vehetne részt az előadáson s az ifjak úgy az előadást, mint az utána következő táncvizalmat a katonazenekar közreműködésével óhajják megtartani, a műkedvelő előadást egy nappal előbb, július 27-én, szombaton este tartják meg. Az előadást Nagy Józsa színész rendezi.

A hitvesgyilkos fuvaros.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 16.

Hackspacher Józsefet, azt az elzülött fuvarost, aki tegnap este két lövéssel meggyilkolta feleségét, a rendőrsögen ma délelőtt lefényképezték, de csak holnap kísérik át az alkotmányútezi törvényszéki palotába. Tóth János rendőrfogalmazó, a bűnügyi osztály előadója Hackspachert ma maga elé vezettette és hosszasan kihallgatta. A hitvesgyilkos fuvarost a fogság éppen nem törte meg. Czinikus hangon, szűkszavuan felelt a vizsgálatot vezető rendőrfogalmazó kérdésére. Egyre azt hangoztatja, hogy csak azt sajnálja, hogy önmagát is nem sebesítette halálra.

Ezelőtt négy esztendővel, még az immár halott asszonyyal, aki akkor szüleinél lakott, csak titokban találkozhatott, s ez úgy megtörte, hogy öngyilkosságot kísérelt meg. Kétszer a mollébe lőtt, de néhány heti gyógykezelés után fölépült. Részint öngyilkossági kísérlete, részint az, hogy a szerencsétlen véget ért fiatal asszonyon akkoriban már

meglátszottak szerelmének következményei, meglágyították a leány szüleit, beleegyeztek a házasságba. 1897. márczius havában Hackspacher József feleségül vette Graf Jozefiut és utóbb megszületett Józsi fia, aki most 16 hónapos. Egy évvel utóbb Hackspacher József már neki adta magát az éjjelezésnek. Éjszakákon keresztül tivornyázott, fiatal feleségének napokig feljé sem nézett s amikor mégis tálalkoztak, a szegény asszonyt ok nélkül ütötte-verte.

Az öreg Hackspacherék, akik kétségbeesetten látták, mint halad fiuk a lejtőn a biztos erkölcsi halálba, megakarták menteni. Dr. Moravesik egyetemi tanárral hetekig megfigyeltették, hogy gondnokság alá helyezhessék. A teljes morálisan szeszélyes ember föltartózatlanul rohant le a lejtőn és csak természetesen, hogy a boldogtalan fiatal asszony kénytelen volt csavargó férjét elhagyni. Ez év elején Hackspacherre lopásért és súlyos testi sértésért a törvényszék 5 havi és 7 napi fegyház szabt ki és július 8-án szabadult ki a kőbányai gyűjtőfogházból.

Tegnap délután betért egy aradutcai kocsmába és miután tizenhét éves koráig sörrel felhajtotta, végrehajtotta a szörnyű gyilkosságot. Őt magát a maga felé irányított lövés nem sértette meg, a golyó csak a kabátját lyukasztotta át. *A fején azonban több helyen véresre verték, mikor a gyilkosság után lefegyverezték.* Sebeit a rendőrorvos bekötözte. A gyilkos különben igen csinos arcú ember. Már ma is a kimérendő büntetésre gondol és attól fél, hogy az akasztófára jut. A boldogtalan asszony teteme még künn fekszik az üllői-uti morgueban. A boncolás holnap lesz.

ÚJDONSÁGOK.

* **Ottó főherceg Debreczenben.** A Vilmos huszárezred parancsnoksága hivatalos értesítést kapott arról, hogy Ottó főherceg csász. és kir. altábornagy szeptember hó folyamán, *kevéssel a naggyakorlatok lezajlása után Debreczenbe jön.* Az ezred tisztikara a főherceg méltó fogadtatására s debreczeni tartózkodásának idejére nagyobb szabású intézkedéseket tesz. Mivel Ottó főherceg a tiszti lovaregységet vezető elnöke, határozatba ment az is, hogy a főherceg debreczeni látogatását ünneplő ezred nagy lóversenyt is rendezzen. — Erre nézve már most megtették a szükséges intézkedéseket. A lovaregységet megkeresték, hogy a tervezett versenyre engedje át pályáját; Debreczen városát pedig azért, hogy a nagy versenyre egy tiszteletdíjat szavazzon meg. A város nem zárkozhatik el a kérelem teljesítésétől és szívesen járul a máig eddig is jelentős összegre emelkedett versenydíjakhoz.

* **Kinevezés.** Ő felsége a király dr. Bakóczy Jánost a debreczeni 3. honvéd gyalogezredhez a honvédorvosi tisztikar tartalékállományában segédorvossá nevezte ki.

* **A csendőrség behozatala.** Debreczen külterületére be akarják hozni a csendőrséget. Sokat irtunk már erről, regisztrálván mindenkor híven, hogy az előkészítéssel hivatottak mit végeztek. Az előkészítés munkája megtörtént. — Rövid kivonatával tegnap beszámoltunk olvasóinknak, az egész terjedelmes és nagy munkával pedig beszámol a bizottság a mai délután üléséről és a bizottság mond véleményt felelt a jövő héten már a közgyűlés döntésére. Eddig nagyon amellet van, a hangulat, hogy a csendőrséget be kell hozni a város külterületére; egyedül Végk Gyula, a rendőrség büntügyi osztályának főnöke tiltakozik ellene és az eddigi véleményekkel *ellenkező külön véleményt nyújtott ma be,* tiltakozván ellene, hogy a polgárságra rászabadítsák a csendőrszurotyt. A kétségtelenül fontos kérdést most ez a külön vélemény komplikálja. A város közönsége pedig érthető kíváncsisággal várja, hogy mit mond mind ezekre a jövő héten tartandó közgyűlés?

* **A város házvétel.** A Deák Ferenc-utca 6. sz. teleknek fontos városrendezési szempontból a kisajátítási pénztár terhére leendő megszerzése felett a névszerinti szavazás, a törvényhatósági bizottság f. évi július hó 25-én tartandó közgyűlésén fog megtartani.

* **Az őszi lóverseny.** A debreczeni lovaregylet elhatározta, hogy ez évben másik lóversenyt is rendez. A második lóversenyt, amelyre az előkészületeket már megkezdették, október hó első felében fogják megtartani.

* **Honvédek nyári mulatsága.** A m. kir. debreczeni 3. honvéd gyalog és a 2. honvéd huszárezred törzsermesterei és őrmesterei f. hó 23-án, a budapesti honvéd zenekar közreműködése mellett zártkörű családi nyári mulatságot rendeznek a Margit-fürdő tánctermében. A mi érdekünk az, hogy az őrmestereink bízón működnek azon, hogy a mulatság menél sikerültebb legyen. Ez különben annál is valószínűbb, mivel az I. kerületi honvéd zenekar fogja a szebbnél szebb magyar nőket játszani. A meghívókat korlátolt számban már kibocsájtották s ezek egyszerűen belépőjeggyel is szolgálhatnak.

* **Ünnepélyek a csolnakerőlyegylet taván.** A csolnakerőlyegylet külső renovációja immár később van. Addig is azonban, míg az új építkezések megkezdődnek, az elnökség ezután minden szombaton és szombaton délután 5 órától kezdve az intelligens közönségnek társas szandolinózást, csolnakerőlyezést és regattázást, egyéb változatos műsorral rendez. Jól berendezett laczkonyha, jégbehűtött sör és bor, halpaprikás lesz kapható. Minden szombaton és szombaton délután egy kitűnő zenekar fog

működni. Csak 20 filléres csolnakerőlyegylet minden fajta járműre személyenként adtni. A családhoz tartozó 12 éven aluli gyermekek a családfelelővel ingyen csolnakerőlyezhetnek a fent nevezett két nap délutánján. Szóval az elnökség mindent elkövet, fáradságot és költséget nem kimél, csak hogy a régebbi időben ezen a napokon sikerült kedélyes mulatságokat visszavarássolja. — Különben azt is előre megmondhatjuk, hogy szombaton, július 20-án az „Apollo Harmónia” daltársaság először fog a kikötőben és este a tavon szebbnél-szebb quartetteket elénekelni művészi színvonalon. A daltársaság szombati működését és programját e lapok hasábjain jelezni fogjuk. Beléptidij nem lesz.

* **Eltűnt tanító.** Ezzel a címmel adtuk hírt tegnap arról, hogy Nagy Imre ev. ref. tanítóról az a hír terjedt el, hogy eltűnt s neje a rendőrségnél köröztetését kérte elrendelni. Nagy Imre azonban tegnap szerencsésen haza érkezett Szathmárról, ahol nejeinek szüleit látogatta meg. Elutazásáról nem értesítette családját, csak mikor Szathmárra érkezett. Ezt az értesítést pedig nem kapták meg s az aggodalom innen támadt.

* **A Vilmos huszárezred lóversenye.** Tegnap már említettük, hogy a Debreczenben állomásozó Vilmos huszárezred vasárnap nagyszabású lóversenyt rendez. A lóversenyt — mint ma értesülünk — a debreczeni lovaregylet nyulási nagy pályáján tartják meg s azon az érdeklődő közönséget is szívesen látja a rendezőség. A lóversenyre nem kell belépőjegyet váltani, úgy a helybeli, mint a vidéki közönség belépődíj nélkül nézheti végig. A verseny délután fél háromkor kezdődik és a szünetek alatt a 39. gyalogezred zenekara játszik. Összesen hét verseny lesz abban a sorrendben, ahogy azt tegnapi lapunkban már közöltük. A versenyeknél a bírói tisztelet a következő katonai notabilitások töltik be: Don Miguel braganzai herceg, Bayerheimi Schwitzer Lajos tábornagy, Reiger Emil tábornok, Kaffka Ignác ezredes, dandárparancsnok, Bárdy Leonhardi Károly ezredes, Lotardi és törteli Lösch József ezredes, Horváth Lajos őrnagy és gróf Breda Viktor őrnagy. *A verseny bizottság tagjai:* Máriássy László alezredes, gróf Starhemberg Vilmos kapitány, Fanta Géza főhadnagy és gróf Haller Jenő hadnagy.

* **Halálozás.** Prunyi Lajos folyó hó 15-én este 7 órakor hosszas szenvedés után életének 16-ik évében elhunyt. Földi részei Vár-utca 5. számú halottas háztól f. hó 17-én d. u. 5 órakor fognak az ágostai evang. egyház szertartása szerint az anyaföldnek átadni. Halálát gyászolják: Testvére Prunyi Elza férjével Váray Józseffel és gyermekeivel.

* **Osuló gépkereskedők** címmel megjelent újdonságunkra vonatkozólag újabb tájékoztató adatokat nyertünk s ezek alapján annak a regisztrálására kértünk föl,

hogy az említett feljelentések megtörténtek ugyan, de a bepanaszoltak azóta igazolással éltek s a feljelentések egy részére már a vizsgálatot beszüntető határozatot is meghozták, más részét pedig az illető felek vonták vissza.

* **Perselybontás.** A vakokat gyámolító országos egyesület arról értesítette a rendőrfőkapitányságot, hogy július 20-án egyik tisztviselőjét: Halász D. Dezsőt azzal a megbízással küldi Debreczenbe, hogy itt a vakok gyűjtő perselyét hatósági küldött jelenlétében felbontsa. Ezt a körülményt a rendőrfőkapitányság ez uton hozza az érdekeltek tudomására.

* **A mézesraktár pusztító.** Kovács Sándor azért szövetkezett Holló Ágnessal, hogy maguknak könnyű melleskeresetet biztosítsanak. Erre nézve tervet kovácsoltak Balogh Gyula árpádtéri mézeskalácsos ellen, akinek mézes raktárát állandóan meglopták. Könnyen tehettek, mert csaknem mindennaposok voltak a háznál s így nagy ügyességgel hozzáférhettek az elzárt raktárhoz. Bűnös tetteiket január óta rendszeresen üzték oly ügyesen, hogy a hiányt gyakran észre sem vevő Böldogh Gyula gyanuja mindenkire irányult, csak éppen ő reájuk nem. Hasztalan erőlködött, a tolvajokat elfogni nem tudta, végre is kénytelen volt a rendőrséghez fordulni. A rendőrség rövid idő alatt felfedezte őket, akik az ellenük felmerült terhelő adatok nyomán töredelmes vallomást tettek. A lopást Kovács Sándor követte el s az elloptott tárgyakat, melyeknek értéke meghaladja a négyszáz koronát. Holó Ágnes lakására hordta, aki azt értékesítette.

* **A gör. kath. egyház kérelme.** A debreczeni gör. kath. egyház nevében Papp János lelkész kérelmet intézett a városhoz, hogy a Szappanos-utcai templomtelek kerítését, amely meglehetősen rozszant állapotban van, újjal cseréltesse fel. A véleményezésre felhívott jog és pénzügyi bizottság azonban azzal az indoklással, hogy adott már a város a görög kath. egyháznak templomhelyet, fa és pénzügyi, nem javasolja az újabb kérelem teljesítését.

* **Halálozás.** Dr. Both Jánosné szül. Tigyi Amália 44 éves korában, legboldogabb házasságának 24-ik évében, Derecskén, 1901. évi július hó 15-én este 10 órakor, hosszú szenvedés után meghalt. A megboldogult hült tetemei folyó 1901. évi július hó 17-én fognak az ev. ref. vallás szertartása szerint Derecskén örök nyugalomra tétetni.

* **A kereskedőségek választó joga.** A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete ugyanis beadványt intézett a belügyminiszterhez, kérve, hogy döntse el, vajjon a kereskedőségek birnak-e választási joggal. A miniszter a beadványt megküldte a központi választmányának, amely kijelentette, hogy a törvény értelmében csak a tanoncok és szolgák állanak gazdai hatalom alatt s ennél fogva a kereskedőségek nem tekinthetők gaz-

dai hatalom alatt állóknak. Tehát, amennyiben megfelelő adót fizetnek, választási jogosultsággal bírnak.

* **Dankó Pista hangversenyét** tegnap este is a közönség nagy és meleg érdeklődése mellett tartotta meg. A közönség alig tudott betelni a hangulatos nótákkal s a zajos ujrázásoknak nem igen akart vége-hossza szakadni. Dankó Pista daltársulatával még ma este tart dalversenyt az Angol királynő szálloda éttermében.

* **Sikkasztó hetes.** Szávó Lajos műhelytelepi vendéglős tegnap reggel Sallai József nevű hetesét azzal bizta meg, hogy a városi szeszirodában fizessen be negyvenkét koronát. Sallainak azonban kisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy gazdája megbízását teljesítse, helyette a nála levő pénzzel megugrott. Gazdája türelmetlenül várta egész délelőtt a visszatértét s hogy ebédre sem jött haza, türelmetlenségét nyugtalanság váltotta fel. Gyanuja támadt, hátha Sallai a kapott pénzzel megszökött. Ebéd után azonnal bejött a városba és a szeszirodában utána kérdezősködött, hogy a hetes vajjon befizette-e a pénzt. Gyanuját megerősítette a nyert válasz, mert az irodában nem is járt a hetes. Szávó Lajos a sikkasztó hetest feljelentette a rendőrségnél.

* **Tanítóegyesületi gyűlés.** A debreczeni ev. reform. egyházmegyei tanító egyesület július hó 22-én délelőtt 9 órakor Debreczenben, az ev. ref. egyház tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését. A gyűlés tárgysorozata a következő: 1. A 37. dícséret éneklése után Dávidházy János esperes és egyesületi tiszteletbeli elnök ur imája. 2. Elnöki megnyitó beszéd. 3. Sági Lajos nyugalmazott tanító ur érdemeinek méltatása. Előadó Uray Gyula. 4. Jelentés az egyesület évi működéséről. Előadó Kereszturi J. egyesületi tag. 5. A jelentésben foglalt indítványok tárgyalása. 6. A tanítóegyesületi élet fejlesztése. Értekezés, előadó Dulháziné Dolinay Erzsébet. 7. Felhívás az Eötvös-alapba belépésre. Előadó Dulházy Kálmán egyesületi jegyző. 8. Elnöki jelentés. 9. A jövő évi gyűlés helyének megállapítása. 10. Tisztújítás. E gyűlésre az érdeklődő barátokat és tanfőfiakat van szerencsém tisztelettel meghívni. Ritókh István egyesületi elnök.

* **Keserőség.** Borzasztó ember ez az én férjem.

— Kinezza önt, asszonyom?

— De mennyire. Pokollá teszem számára az otthont, mégis itthon marad és nem jár a klubba!

* **A közügyesítő egyesület** kérelmét 250 korona lakbérsegélyre nézve teljes ülésében tárgyalta a tanács s magáévá tette a jog- és pénzügyi bizottság javaslatát, amelylyel a lakbérsegély megadását ajánlotta.

* **Lillom aroz- és kézöröme,** szeplőt, májfoltot és kiütéseket feltétlenül eltávolít, teljesen ártalmatlan, ezért a *Lillom szappannal* együtt a hölgyek legkedveltebb toilletzikként képezi. *Eredeti* minőségben kapható *L. Kovács Nándor* gyógyszerésznél a „Fehér Hattyu” gyógyszerárban, 35 és 50 kros tégelyekben, a crémhez való *Lillom szappan*

* **Rózsa arozkenőcs,** szeplő, májfoltok, personések ellen legjobb vegyszeti termék. Teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, nem avasodik soha. Üdéséget, bájt kölcsönöz az aroznak. Egy tégely ára 1 korona. Hozzá szappan 70 fillérért kapható Jóna és Jóna droguerijában, Kossuth-u. 6. sz. *Ugyanott mindenféle toillet-cikkék kaphatók.*

TÁVIRATOK

Bombamerénylet Ferdinánd fejedelem ellen.

Budapest, július 16. Szófiából táviratozzák, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem ellen ma bombamerényletet követtek el. Amidőn ugyanis a fejedelem Varnóban Mihájloviča nagyherceget a hajóhoz kísérte, a kikötőnél egy bombát robbantottak fel. Az eddig ismeretlen merénylő szerencsére a bombát hamarabb robbantotta fel és így a szétröppent szilánkok senkibensémetek kárt.

Néplázongás Zágrábban.

Zágráb, július 16. Szerkuli Száva tanítónő, Zigráb legszebb leánya, ma este kedvesének: Prazićnek, a „Hrvacka” szerkesztőjének lakása előtt agyonlőtte magát. Tettét azért követte el, mert szerelmüknek következménye lett s Trezić megtagadta azt a kérését, hogy feleségévé tegye. Az öngyilkos leány körül óriási néptömeg verődött össze, amely csakhamar megtudta a feltűnően szép leány végzetes tetteinek okát. Trezić ellen zajongani, zugni kezdett a tömeg, fenyegető állápontra helyezkedett. Később neki roítottak lakása ablakának, beverték s behatoltak, hogy kivonszolják. Trezić azonban meg idejekorán elmenekült.

Merénylet egy miniszter ellen.

Páris, július 16. Baudin közmunkügyi miniszter ellen ma egy grófné merényletet követett el. Az Avenu Marginy sarkán, hirtelen az oda érkező miniszter elé ugrott és rálőtt. A golyó nem talált s a merénylő grófnét az összefutó nép és rendőrök menten ártalmatlanná tették. A grófnét természetesen letartóztatták s első kihallgatásánál kitűnt, hogy Olszavszki lengyel gróf neje s hogy a lövést nem is Baudinnak, hanem Delcassé külügyminiszternek szánta. Férje ugyanis Páris környékén adópénztárnok volt. Valami szolgálatot tett a külügyminisztériumnak s mert ezért fizetni nem akart, neje előbb levélben megfenyegette Delcassét, azután, mivel erre sem reagált, kísérelte meg a merényletet.

A szerb királyi pár nem megy Oroszországba.

Budapest, július 6. Belgrádból táviratozzák, hogy a szerb királyi pár törvényt oroszországi útja elmarad, mert Bécsben Ausztria-Magyarország elleni tüntetésnek tekintik.

Háboru Peru és Chile között.

Washington, július 16. Az itteni külügyminisztériumhoz érkezett jelentések szerint Peru erősen készülődik egy Chile elleni háborúra. Errazuriz chilei elnök halála még feszültebbé tette a két ország közötti viszonyt. Az ellenségeskedések kitörése minden pillanatban várható.

Szerencsétlenség a kerékpárversenyen.

Budapest, július 16. Párisból táviratozzák, hogy a mai nemzeti ünnepen rendezett kerékpárversenyen nagy szerencsétlenség történt. Verseny közben az egyik kerékpáros leesett s az utána haladók közül tízenketten súlyosan, kettőn életveszélyesen megsérültek.

A bur háboru.

Fokváros, július 16. Gordon Sprigg, a Fokgyarmat miniszterelnöke, tegnap beszédet mondott a politikai helyzetről, amelyben rámutatott arra, hogy a dél-afrikai federációt folytonos fejlődéssel kell elérni. E fejlődés siettetése végéig a felelős kormány messze kiterjedő rendezett szándékokkal lépjen és előmozdítsa a lojalis állampolgároknak Angliából és a brit birodalom egyéb részeiről Transzváliba és Oranje szabadállamba való bevándorlását. A jelenlegi helyzet a Fokgyarmaton kedvezőbb, mint bármikor a háboru kezdete óta. Kitchener lord és a fokgyarmati minisztérium közt tárgyalások folynak, amelyek, mint remélik, arra fognak vezetni, hogy a háborút abbahagyják. A gyarmat pénzügyi helyzete kielégítő, mivel a bevételek túlhaladják a költségvetési előirányzatot. A folyó év vége felé egész Délafrikára vonatkozólag vámkonferenciát szándékoznak egybehívni, hogy lehetővé tegyék egységes tarifák behozatalát Délafrika számára.

Az osztálysorsjegyek húzása.

Budapest, jul. 16. Az osztálysorsjegyek mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket húzták ki: 30,000 koronát nyert 83709. — 15,000 koronát nyert 18836. — 10,000 koronát nyertek 52042 99882. — 5000 koronát nyertek 23411 62818 76979. — 2000 koronát nyertek 24474 48922 98320. — 1000 koronát nyertek 18401 24013 27828. — 500 koronát nyertek 808 1247 11978 16350 16524 20298 26072 44253 55287 61867 66307 69412 70689 76650 90391 81786 81892 81919 90962 92869 93714 97872 99132. — A többi kihuzott szám 130 koronát nyert.

HIREK.

Ejjeli pósta.

× **A köztisztviselők kongresszusa.** (Éjjeli express tudósítás.) A köztisztviselők országos kongresszusát előkészítő központi bizottság tegnap Vörös László nyugalmazott államtitkár s Benedek Sándor közigazgatási bíró elnökelete alatt megalakult s a magyar állami tisztviselők országos kongresszusát szeptember 21., 22. és 23-ára tűzte ki Budapestre.

× **A zsidók üldözése Oroszországban.** (Éjjeli express tudósítás.) A legutóbbi orosz zavargásoknak a zsidók adták meg az árát. Ugyanis a kormányhivatalnokok azt jelentették a minisztériumnak, hogy a lefolyt diákszavargásokban a zsidó ifjaknak nagyrészt volt és hogy a legutóbbi nagy sztrájkoknál zsidók voltak a főagítatók. Ennek következtében a kormány a zsidó ifjakat az egyetemekről kizárta és csak két vagy három egyetemre engedte őket korlátozott számban. Ennél sokkal mélyrehatóbb az a zsidók ellen irányuló rendelet, melyt az orosz hivatalos lap a napokban publikált. Ez a rendelet teljes egészében visszaállítja az 1861-iki törvényt, mely szerint a zsidók minden közhivatal vezetéséből eltiltatnak. A rendelet továbbá a zsidó ügyvédek számát a minimumra korlátozza és egyelőre új engedélyt az ügyvédi gyakorlatra zsidóknak egyáltalában nem ad. Szóval a zsidóüldözés ismét megindult minden vonalon Oroszországban, ahonnan az iskolázott zsidóifjak nagy számmal készülnek kivándorolni.

× **Örült az utasok között.** (Éjjeli express tudósítás.) Kinos, szomorú és megbotránkoztató eset játszódott le tegnap a nyugati pályaudvaron. Egy elméjében megzavarodott ember, névszerint Nagy Sándor hódmezővásárhelyi kovácsmester, rohamban a közelében levő utasokat szét akarta tépni, de hatalmas termetű kísérője kemény ütésekkel korlátozta öntudatlan működésében. Szivszaggató látvány volt, amint ezt a szegény embert összeverték. Nagy Sándor a Károlyi István gróf uradalmában volt kovácsmester s ijedség következtében súlyos idegbajt kapott, amely örületté fokozódott, olyanira, hogy most, mint közveszélyes örültet hozták fel a fővárosba. Itt azonban minden intézettől elutasították az az, hogy *nincsenek meg a felvételre szükséges okmányai.*

× **A kalauz szerelme.** Schuller Dezső 26 esztendő villamos vasuti kalauz azzal az elkékelt szándékkal közeledett Fleischman Berta 32 éves szakácsnőhöz, hogy meghódítja. Merész terve csakhamar sikerült is. A hiszevény leányt meghatótták Schuller udvarló bókjai és mikor a legény egyenesen megkérte a kezét, Fleischmann Berta boldogan beszélt e ténkiint a szomszédok irigy cselédségének, hogy ő menyasszony. Schuller Dezső, mi-

kor már ennyit elért, tovább haladt. Most már nemcsak a szívét akarta a leánynak, hanem a pénzét is. Sőt ezt inkább, mint a leányt. Előbb kétezár koronát kért Bertától, azt állítva, hogy valami jobb állásba akar bejutni és ott óvadékokat kell letenni. Majd aztán 10—20 koronás kölesönöket csalt ki és mikor a leány minden pénzét, körülbelül hatszáz koronát elszedte, keréket oldott és magára hagyta a leányt a kelepelt gólyamadárral. A csalódott és kifosztott nő ma a rendőrségen panaszt emelt Schuller ellen, akit most országosan köröznek.

× **Ahol a négerek is gáppel irnak.** (Éjjeli express tudósítás.) A „Deutsch-Afrikanische Zeitung“ írja, hogy Német-Kölet-Afrika Ugandi tartománynak kormányzója azt jelenti, hogy az ő területében a bennszülöttek nagy része már megtanult írni és olvasni, sőt egyes törzsfőnökök már írogépet is hoztattak és azon írják jelentéseiket a kormányzónak, ha ez így megy, úgy a bennszülöttek nemsokára civilizáltabbak lesznek, mint meghódítók.

× **Nemzetközi konferencia.** (Éjjeli express tudósítás.) A kereskedelmi tudományok fejlesztésére alakult nemzetközi társaság a napokban tartotta Zürichben az évi kongresszusát, melyen mintegy 80 delegált vett részt. A kongresszus, melyen Magyarország is képviselve volt, egy statisztikai évkönyv és egy nemzetközi kereskedelmi folyóirat kiadását határozta el. Együttal kimondták, hogy a legközelebbi kongresszust 1903-ban Budapesten fogják megtartani.

Küzdelem a pénzhamisítókkal.

— Saját tudósítónktól. —

Veszedelemes tolvaj- és pénzhamisítóbandát tettek ártalmatlanná vasárnap éjjel Sarkadon. Három fegyverviselő ember — így írják nekünk — szövetkezett a pénzhamisításra s mivel mást nem avattak be a titokba, elég hosszú ideig zavartalanul működhettek és igen sok hamisítványt vittek forgalomba. Csukai Barna volt községi irnok, kit sikkasztásért két évi börtönre ítéltek el, volt a banda feje, ő szerzte meg a másik két társat is, kikkel a börtönben ismerkedett meg. Csukai a börtönből történt kiszabadulása után Kenderesen telepedett meg.

Nagyon visszavonult életet élt egy ideig de később már költokezett, mert állítása szerint egy gazdag rokonától nagy vagyont örökölt. Csukai annyira óvatos volt, hogy ott a községben egyetlen hamisítványt sem vitt forgalomba, miáltal egyáltalán nem gyanúsította senki. Csukai lakásán volt a műhely berendezve s ott lakott nála Molnos Ádám és Korhecz Vinczo, akik társai voltak Csukainak. A mint nagyobb mennyiségű hamisítvány elkészült, a két üzlettárs magához vette azokat és elmentek vele vidékre, a hol beváltották, vagy egyeseknek valódi pénzért kétszer

annyi hamisítványt adtak. Az ilyen csere műveletekben megrendelést is gyűjtöttek.

A múlt héten Molnos Sarkadon járt, a mely alkalommal addig biztatta Szurmai Antal odaváló lakost, hogy eszeréljen be nála valódi pénzt hamisítványért, míg Szurmai rá ment a dolgra s meggyeztek, hogy 500 forint valódi pénzért hajlandó hamisítványt átvenni. A hamisítványokat kellett volna átvenni. Szurmai azonban megmondta a dolgot és értesítette erről a rendőrséget, a mely megfelelő készséggel várta a hamisítókat, kik vasárnap este 10 órakor — mind a három — megérkeztek Szurmaihoz. Alighogy beléptek a szobába, Zsigárdi rendőrbiztos két rendőrrel szintén belépett.

A hamisítók ekkor az ablakon ugráltak ki, de ott is rendőrök várták őket, miközben a menekülők revolvért rántottak elő s azzal lövöldöztek az utcákban állott rendőrökre, kik közül kettőt halálosan megsebesítettek. Nagy küzdelem után a rendőrbiztos és néhány rendőrnek a házigazda segítségével sikerült megfogni a menekülőket, kiket nagy küzdelem után megkötözve vittek a városházára. A vizsgálatot a banda működésének földelésére erőlyesen vezetik.

INGATLANOK FORGALMA.

Dér János és neje, özv. Posta Bálint-nétől a debreczeni 8530. sz. tjkvben A + 153. hrsz. a. ingatlant 6500 koronáért.

Mórász Sándor és neje Csanak Józseftől a debreczeni 8499. sz. tjkvben 4795/a, 4796/a hrsz. a. ingatlanokat 2784 koronáért.

Szendrey János és neje Rusznyák Mihály és nejétől a debreczeni 8238. számú tjkv. 36721. sz. hrsz. alatti ingatlant 600 koronáért.

Gyarmaty János és neje özv. Miko Ferencné és társaitól a debreczeni 1972. és 5200. sz. tjkvben foglalt újkertiszőlőket 5800 koronáért.

Ádám Antal és neje, Munkácsi István és nejétől a debreczeni 8495. sz. tjkvben 5648/4 és 5648/6. hrsz. a. ingatlanokat 2212 koronáért.

Csáki Jánosné Kiss Józseftől a debreczeni 1775. sz. tjkvben 1878., 6113. hrsz. a. ingatlanokat ajándékozás jogcímen.

MULATTATÓ.

Ok és okozat. Mondjad papa, nem nős az amerikai sas?

— Miért kérdezel ilyen badarságot?
— Mert az amerikai sas kopasz.

A próba. Curley: Látod azt az embert ott a kerítésnél? Együtt jártunk az egyetemre. — Vajjon emlékezik-e még reám?

Burleigh: Kérj tőle vagy öt dollárt kölcsön.

Curley: Minek?

Burleigh: Ha emlékezik még reád, nem kapod meg tőle.

Szánandó. Farmerné: Munkát keres?

Tramp: Nem, asszonyom, szánalmat keresek. Két óra alatt hatféle munkát ajánlottak nekem.

CSARNOK. A talizmán.

— Regény. —

Írta: **Fenyvessy Béla**

(Folytatás.)

A kapitány mindig megdicsérte a házmester kisasszonyt a ezt a előzőkenységget annak tudta be, hogy a Miska menyasszonya.

— A kis leány — gondolta magában, bizonyára azért olyan udvarias, mert Miska a vőlegénye az én unazom. Azt akarja, — hogy jól bánjunk a fiuval. Nem is gondolja a menyasszonya, hogy Miska valószínűleg a jobb kezem nekem s pár nap alatt is, hogy a szolgálatomba szegődött, annyi s olyan sziveségeket tett nekem, annyi s olyan hűséget mutatott irántam, hogy többre becsülöm, mint valami hizelkedő, önző barátot.

Időközben felkelt Köröndyné és a leánya Helén is.

Helén, mikor kilépett az ajtón, hogy szét nézzen, felkelt é már a kapitány, meglepődve állott meg. A kapitány akkor már a reggelit rendezte.

— Hogyan ön Jenő, ön gondoskodott reggeliről — csodálkozott el Helén.

— Nem okosan tettem talán?

— Mindenesetre nagy figyelem jele. De lássa, lefőzött vele engem. En akartam ügyeskedni, hogy önről gondoskodjam s ime ilyen korán már fenn van és intézkedik.

— Maga édes Helén nagyon kedves. De lássa, én a tengeren mindent megszoktam. Ott, alig alszik az ember egy-két órát. Valósággal csak szundikál. Nekem ez még passzió. Hát még ha azokról kellett gondoskodnom, akiket olyan nagyra becsülsz s akiket annyira szeretsz.

Helén elpirult.

— Ugy szeret minket?

Tomory Jenő közel lépett Helénhez, megfogta hófehér, reszkető kezét s szép leányra tekintve, szenvedélyesen suttozta:

— Szeretem, szeretem különösen önt édes Helén, akinek kedvessége, szeretetreméltósága már gyermekkoromban a szívemre olvadt. Ahogy elkerültem az önök hajlékából egy vágyam és egy óhajításom volt mindég, ezért izádkoztam mindennap, hogy önt édes Helén még itt találjam szabadon, ne kösse hűség, eskü, vagy szeretet még férfihez, hogy nekem módom és alkalmam legyen azt kiérdemelnem... Igen Helén, nem tudom tagadni, hogy mennyire szeretem, mennyire imádom önt, mennyire áhítottam, hogy reszkéttem ezért a percért, hogy ezt önnek megmondhassam s milyen nagyon boldog vagyok, hogy ezt ön előtt elmondhattam.

(Folyt. köv.)

Saját termésű kézzel szedett befőzni való Muskotálykörte

kapható és megrendelhető:
Kaszanyitzky Endre
üzletében

Cirkusz Leo.

Ma szordár, július 17-én este fél 9 órakor:
Nagy Disz Előadás

egészen új műsorral.

Alexander ur mint jongleur és egyensúlyozó. Derda ur szabadon idomított lovakkal. Helygard fivérek a telefon sodronyon nagyszerű mutatványaikban. Keleti Géza a bolondos Augustt idomított szamarával és egészen új élezeivel. Wilson k. a. mint nemzetközi magántáncosnő. The Alfredianos zerebohócok különféle hangzereikkel. Még csak néhány napig lép fel 3 Manzoni a berlini „Wintergarten“-ből. Steidler F. hasbeszélő egész új élezeivel. Adi, Edi és Xandi a repülő kalapokkal.

Előadásaimat a 39-ik gyalogezred zenekara kíséri.

Helyárok: Számozott zártzések első második sor 2 kor. I. hely 3-ik 4-ik sor 1 kor. 40 fill. II. hely 5-ik 6-ik sor 80 fill. III. hely 7 és 8-ik sor 60 fill. Karzati állóhely 30 fill. Katonák őrmesteriől lefelé, diákok és gyermekek zártzásokra 1 kor 20 fill. I. hely 1 kor II. hely 60 fill. III. hely 40 fillért fizetnek.

Jegyek reggel 10 órától délután 6 óráig Schwarz dohány-társaságában (Bika szálloda) kaphatók.

Az előadás kezdete pont 8 és fél órakor. Pénztáryitás este 7 órától az előadás beztáryig.

Holnap csütörtökön jutalom-előadás Keleti Géza javára,

Tisztelettel

LEO,
igazgató.

Biederman házbau

egy
üzlethelyiség
augusztus 1-től
kiadó.

Bor árjegyzék

SZABÓ KÁLMÁN és TESTVEREI
Szent-Anna pusztá homoki szőlőtelepén termelt természetes ó-borokról.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér.
Rizling	92 "
Vörös asztali, 98-ról	80 "
Nagy Burgundi siller	80 "

palaczkokért 16 fillér betét.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos Fiai cégénél

Debreczen, Tisza-palota,
valamint

Geréby Fülöp utódai, Bán László,
Czeglédy és Polgár, Félegyházi János,
Fritsch Károly, Parti Ferencz,
Tóth Kálmán, Váray József
fü zerkoreskedő uraknál.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Eladó Homokkerti szőlő.

Remek fekvésű, jó karban levő 5 kis hold területű, uri lakkal, parkirozott udvarral, jó ivó vízzel eladó. Ára □-ölenként 2 korona 60 fillér, az ideai szürettel együtt. Tulajdonos homokkerti 165. szám alatt lakik.

Leander 8 darab nyugtányos áron eladó. Darabos-utca 9 szám.

A föterem két udvari szoba elő szoba, élés kamra, konyha, vízvezeték aug. 1-től kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Szülők, kik gyermekeiket a német nyelv elsajátítása céljából Szepességre akarják küldeni; forduljanak Plachta Albert ev. ref. tanítóhoz Ruszkinba.

Gyakorlott írásu kisasszony szerény fizetéssel gyűjtő-posta kezelésre, amit belépés után sajátít el felvétetik, ugyanott a papírüzletben, ügyes fiu tanulónak felvétetik, Komáromi József Stenczingerház.

Egy 1-2 közép iskolát végzett ifju tanulól felvétetik Gasparik Antal mű- és ékszerkereskedőnél.

Egy jó osaládból való fiu fűszer üzletben tanulónak felvétetik. Cím: a kiadóhivatalban.

A dadogók és hebegők

számára tanfolyamot nyitok, az ilyenek f. hó 20-áig jelentkezhetnek a Teleki utcai fiúiskolánál.

Egy nagy pinczét keresek, melyben 80-100 hordó elfér. Cím a kiadóhivatalban.

Egy üzemhelyiséggel ellátott ház eladó. Nyil-utca 26 szám alatt.

Három, esetleg 4 szobás utcai lakás, kiadó Augusztus elsejétől. Csokonai-utca 13. Értekezhetni: Varkoly József urnál 5. szám alatt.

Glazé-keztük tisztítását jutányos áron vállalom. — Péterfia-utca 37. sz.

Gépesz cséplőgép kezelést keres azonnali belépésre. Ziger Sándor Nyiregyháza, Viz-u. 5. sz. Közvetítést méltánylok.

Katona keztük mosása, javításával együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Legolesőbb bevásárlási forrás. Neumann és Weisz, festék, zsiradék, szerszám vasalások, faragványok, görlecek és zománcozott konyha edények gyári raktára. Debreczen, Hatvan-utca 5. szám.

Igyunk ebesi artézi üdítő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár: Piac-utca 7. szám.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle Pemettefi ezukorka. Kapható Borsy-czukrászdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Szintartó legújabb satin, kreton, battiszt pique stb. tavaszi és nyári ruhák nagy választékban jutányos áron beszerezhetők Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

NYÁRI IDÉNYRE.

Ajánlom dusan felszerelt raktáramat

== Mosó batist, pike, zefir, creton „delin szövetekben. ==

Továbbá ruha szövetek, vásznak, függönyök, ágyszerítők, női és férfi fehérneműek, gyermek kötények, ruháskák, béléseműek, bámulatos olcsó árak mellett.

Blousok, nap- és eső-ernyők

== leszállított áron, ==

szövet maradékok félárban.

Tisztelettel

Kiss Lajos

Alföldi takarékpénztár épület.

Raktárhelyiség változtatás miatt a raktáron levő, elősmert legjobb minőségű

Eperjesi cserép kályhák
leszállított áron mellett,

továbbá:

Főzőedények, takarékkonyhák, épület-vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegék, revolverek és töltények

nagy választékban a legjutányosabb áron

kaphatók:

Kovács Gyula vasüzletében
a „BIKA“ szálloda mellett.

Üveg és porcellán árúház.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel felhívni, hogy újonnan berendezett üzletemet megnagyobbítva, melyet a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítottam s a legmagasabb követelményeknek is megfelelő árukkal berendeztem, becses pártfogásába ajánlani.

Dusan berendezett raktár áll a n. é. közönség rendelkezésére, olcsó áron, az alább felsorolt cikkek közül u. m.:

Legfinomabb karlsbadi ét-, tea-, kávé-, mokka- és mosdó készletek.

Majolika-, fajence- és üveg ozsona készletek.

Ebédlő-, salon-, kerti-, asztali- és függő lámpák.

Berndorfi, alpaca és china ezüst evőeszközök.

Tükör-, kép- és fali díszítések.

Magyar és francia asztali üvegek készletek.

Légmentesen elzárható befőttes, ugorkás és lekváros üvegek.

Chinaezüst gyertyatartók, girándolok, díszállványok és ajándéktárgyak

Legjobb gyártmányú háztartási jégsekrények.

Képkerepezés, diszes kiállítású léccel.

Portalék és épület üvegezési vállalat.

Csillár petróleum házhoz szállítva.

Nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, tisztelettel

LÁMSÁNDOR

Piac és Hatvan-utca sarkán.